

Kurátorsky príhovor

Jana Migašová

Vážení hostia, vážené kolegyne, kolegovia, vážené študentstvo, umelecká obec a všetci priatelia...

Predmetom nášho stretnutia je výnimočná výstava. Ide o ateliérovú, autorskú selekciu Petra Kocáka s názvom **Abstraction**. Medzinárodne znejúci názov nie je náhodný.

Predstavené abstraktné, nepredmetné obrazy rozprávajú viacerými jazykmi. Ak zatvoríme uši, budeme počuť „babylonský šum“. Ďalekovýchodná predstava nekonečného priestoru, americká hlučná gestika ako neskoro-moderný symbol slobody, európska lyricko-abstraktná modlitba, akcenty surrealistických asociácií, zenový pohľad na pohyb ruky ako odrazu našej telesnosti a dychu. V tejto vrave zreteľne počuť príbeh **slovenskej grafickej školy**, ktorý sa prihovára dôrazom na kompozíciu, premyslené vzťahy minucióznych detailov a hrubých gest, ako aj špičkovú prácu s materiálom – na akejkolvek úrovni náročného tlačového procesu.

Slovenská grafická škola je veľmi zaujímavý vizuálno-umelecký fenomén, ktorý môžeme sledovať z dnešného bodu až do úvodných dekád dvadsiateho storočia. Fenomén, ktorý zahŕňa niekoľko premenných: orientáciu na zmysluplný a kvalitný knižný dizajn, časopisecké, pravidelné reflektovanie diania v grafike, konfrontujúce výstavné projekty, a napokon: **citlivé a kvalitné pedagogické osobnosti na čele s Vincentom Hložníkom, Orestom Dubayom, Igorom Rumanským, Dušanom Kállayom**. Ak sa totiž dívame na fascinujúci príbeh slovenskej grafiky, vždy na konci línie príbehu stojí dobrá škola. Či je to Krónova kresliarska škola v Košiciach, Škola umeleckého remesla v Bratislave alebo desiatky základných umeleckých škôl, o ktorých sa hovorí pramálo, no majú zásadný modelujúci účinok na slobodnú prácu s materiálom a kreatívne prekračovanie konvenčných hraníc v „mindsete“ detí a mládeže.

Domnievam sa, že podstatnou súčasťou príbehu slovenskej grafiky sú práve tieto, zdanlivo drobné kapitoly školských ateliérov. (Napokon, slovenská grafika ako súčasť knižnej kultúry sa nás týka vlastne všetkých, veď si len spomeňte na niektorú z ilustrácií vašej obľúbenej detskej knižky.)

Táto úvaha nás obľúkom vracia k Petrovi Kocákovi, ktorého teda, celkom príznačne na tomto mieste predstavujem ako umelca a profesora zároveň, ako nositeľa (odpusťte ak zniem troška pateticky) výnimočného príbehu slovenskej grafickej školy.

V jeden podvečer mrazivého januárového dňa mi vo svojom peknom ateliéri pri šálke čaju Peter Kocák ukázal množstvo abstrakcií vytvorených rozličnými, často aj špecifickými autorskými technikami. Niektoré vznikli v sústredenom procese a niektoré veľmi

spontánne, s veľkým príspevím náhody, ktorú sa grafik pozorne naučil počúvať. Avšak, podľa môjho názoru, spoločným znakom týchto prác je autorský pocit slobody či kreatívneho šťastia, ktoré si Kocák užíva a zažíva v diskusii s materiálom, so všetkými zvláštnosťami matric, farieb, chemikálií, nástrojov a najrozličnejších papierov. **Pri šálke čaju.**

Expozícia obsahuje rozsiahly záber prác z uplynulého, približne päťročného obdobia. Metamtívom koncepcie výstavy je odkrytie spontánnej a hravej, ako aj filozofujúcej a meditatívnej fazety Kocákovej autorskej osobnosti. Za celým vesmírom známych Kocákových figúr a predmetných štruktúr sa nachádza celá planéta prác, ktorými autor komunikuje podstatu obrazu: **prázdno a bod, priestor a pohyb, materialitu a imaginárno.**

Blahoželám k výstave Abstrakcia. Pánovi autorovi ďakujem za dôveru, pánovi riaditeľovi Haľkovi ďakujem za celý manažment výstavy. Vďaka za podnetné rozhovory, ktoré mi dovolili veľa pochopiť. Vám, drahí hostia ďakujem v mene autora za priazeň a vašu prítomnosť, želim pekné popoludnie v prostredí grafik Petra Kocáka.

Prešov, 24. 2. 2026